

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an în țară . . . . . Lei 5 | Abonament, pe an în străinăt. Lei 8
 „ „ 6 luni în țară. „ 3 | Un număr . . . . . 18 bani
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

COMITETUL DE REDACȚIE:

P. Garboviceanu
O. Rădulescu-Motru
G. Coșbu
I. Oteacu
P. Dulfu

G. Adamescu
V. S. Moga
M. Niolaescu
Const. C. Popj-Tașcă
Gr. Teodossiu.

Redacția și Administrația Str. Mântuleasa, No. 9.

S U M A R:

Ion Kalinderu, Seceta. — *Gr. Teodossiu, Iubirea de patrie.* — *Leon Tolstoi, Fericirea cea adevărată.* — *G. Coleș, Căsoarnic, ca instrument de orientare.* — *Irimia Popescu, Tiganafesul.* — *Anl. Alexandrescu, Pe apă a venit, pe apă se duce.* — *Th. Zaharescu, Durorile țării în 6se saū incheieturii la picioare și mâini (reumatism).* — *Dimitrie Hamza, Mușumiro.* — *Gușu Apostolcescu, Moș Balamace și arbierele Grec.* — *Gr. Teodossiu, Cergetorea.* — *G. I. Tomescu, Către săteni.* — *Codin N. Drăguș, Paparudela.* — *Irimia Popescu, Alăptarea purceilor.* — *I. Popescu, Pășania lui Ghiorghisor.* — *Serbării de 10 Maii.* — *Adrese către redacție.* — *Serbare școlară.* — 10 Maii în Dobrogea. — *Scrii.* — *Apel.* — *Deslegarea întrebărilor din No. 23.* — *Poșta redacției.*

Ilustrațiuni: Un salon din palatul Regal. — Interiorul Mitropoliei din Iași. — Pădure de brazi din Bucovina. — Copil de bețivi.

PENTRU PREMII

Anul trecut, un însemnat număr de d-ne și d-ni directori de licee, gimnasii, externate și școle profesionale de fete, ca și mai toate prefecturile și primăriile din țară, ne-au luat revista pentru a se împărți ca premii. Fiind siguri de aceeași încurajare, oferim colecția anului I a revistei noastre, cuprinzând peste două mii icône, pe lângă un variat și bogat material, legată frumos, cu prețul de 6 lei volumul. Anul I, împărțit în 2 volume, a 3,50 volumul.

Este cea mai nemerită carte ce se poate oferi elevilor și rugăm pe amicii revistei a adresă cererile însoțite de cost, administrației noastre, str. Mântuleasa 9, primind franco la domiciliu volumele comandate.

Administrația revistei poate asemenea procura și întâia jumătate a anului al II-lea în fascicule, cu costul abonamentului, adică 3 lei, iar legată cu 4 lei.

Rugăm a ni se face cunoscut din vreme pentru a putea satisface toate cererile.

S E C E T A

D. I. Kalinderu, administratorul Domeniilor Corónei, a adresat tuturor agenților acestei administrațiuni următoarea circulară, de un mare interes :

relungirea secetei amenință populațiunea rurală cu un mare pericol. În urma acestei secete, o mare parte din semănăturile de toamnă și chiar de primăvară, cum și islazurile, sînt compromise cu desăvîrșire, iar finaturile naturale și artificiale, chiar dacă va plouă d'aci înainte, după cum se presintă mersul vegetațiunei, nu vor pute produce nutrețul trebuincios pentru hrana vitelor în cursul iernei viitoare. Dacă seceta mai continuă, lipsa de nutrețuri va compromise cu totul existența vitelor de care e cea mai mare nevoie pentru prepararea și executarea muncilor de toamnă și atunci, și recolta anului viitor va fi periclitată în mare parte, ast-fel că desastrul pentru agricultura țării noastre nu va fi numai în anul acesta ci se va întinde și asupra anului viitor.

Față cu această tristă situație, administrația noastră, în părintesca îngrijire pentru a veni în cât-vă în ajutorul populațiunei rurale, a dat voie a-și pășună vitele în poenile și unele porțiuni de pădure, ceea-ce pentru moment este o alinare a rēului ce se presintă.

Însă numai faptul păsciunării nu pôte asigura întreținerea și hrana vitelor pînă la primăvara viitoare, ast-fel că în prima linie trebuie să ne preocupe asigurarea hranei vitelor în timpul iernei, căci pieirea vitelor ar fi un desastru pentru agricultură, care nu s'ar pute îndreptă de cât numai după o serie de mai mulți ani.

În acest scop, vă atrag atențiunea d-v. și vă invit, Domnule Agent, ca să chiețați locuitorii de pe domeniile din circumscripțiunea d-v., la reședința d-v., și cu o matură chibzuință să le arătați situațiunea critică în care ne aflăm și să-i încurajați, povățuindu-i ca de îndată să se puie pe muncă și acolo unde semănăturile de toamnă cum și cele de primăvară, sînt compromise, să se semene din nou locurile cu plante pentru nutrețuri, potrivit cu timpul în care ne aflăm, precum : meiș pășăresc (paring), sorg (mături) și porumb furagiș, iar meiului comun care se pôte semena cu isbândă chiar și în luna Iunie, să i se dea cea mai mare estensiune, căci daca va ploua de aci înainte, va servi nu numai ca nutreț pentru vite în cursul iernei, dar în cas de nevoie va suplini și lipsa porumbului pentru hrana locuitorilor. Aceleora dintre locuitorii cari nu vor avea sēmînța necesară o veți procura-o d-v.

Vă este cunoscut că secete mai au mai fost și în alte părți ;

ast-fel în unele regiuni ale Franței, în anul 1893. Din cauza secetei, lipsa de nutrețuri pentru vite eră așa de mare, în cât pe lângă importul de fin și alte nutrețuri, și pe lângă votarea sumei de 5 milioane lei ca ajutor populațiiloror bân-tuite de acéstă secetă, guvernul frances a făcut tot ce i-a stat prin putință pentru a salvà vitele de muncă ale locuitorilor, spre a se puté asigurà facerea muncilor necesare pentru re-colta anului viitor, permițând păsciunatul vitelor în tóte pă-durile statului și dând voie a tăia crăci din păduri spre a face provisiuni de frunzar pentru iarnă, dând tot odată in-structiuni pentru a se semănà nutrețuri cari să le producă fin de timpuriu, pentru primăvara anului următor.

În unele țări unde pămîntul este restrîns și populațiunea deasă, chiar în timpuri normale, locuitorii caută a întrebui-niță asemenea frunzare pentru hrana vitelor în timpul iernei,

Prin urmare, pe lângă sfatul d-vóstră și stăruința ce veți depune în a se semănà de urgență plantele pentru nutreț de care am vorbit mai sus, veți lua măsuri a se începe de către locuitori și facerea de frunzare, bine înțeles, întru cât economia forestieră va permite, fie prin curățirea arborilor de unele crăci, fie prin curățirea tuferișului și lăstarului de prin părțile de pădure exploatate, și aceste crăci mici cu frunzele de pe ele, să le lege în mănuchiuri și după ce se vor uscà bine să le înmagazineze pentru proviziune în tim-pul iernei.

Timpul cel mai priincios pentru acéstă operațiune este în luna Maiu și Iunie și chiar în Iulie; mai târziu însă frun-zele îmbătrânesc și își pierd din valórea lor nutritivă.

În afară de măsurile enumerate, d-vóstră veți putea pro-pune și altele ce veți crede avantagióse în împrejurările în care vă aflați și a nu pierde nici un minut în aplicarea unor asemenea măsuri care să împedice nenorocirea de a vedé vitele de muncă ale locuitorilor murind de fóme.

Sînteți toți Români, fii ai poporului, ridicați prin învêță-tură și muncă, trăiți neîntreput în mijlocul populațiunei rurale; îi cunósceți deci bine nevoile. De când sînteți în serviciul acestei Administrațiuni, ați putut să vă pătrundeți de spiritul regulamentelor ei, al circularilor ce vi s'au trimis pentru fie-care cestiune mai însemnată, precum și de instruc-țiunile verbale și de exemplele ce vă dau în númerosele inspecțiuni amênunțite ce fac în toți anii. Mă pot dar în-crede că veți înțelege bine intențiunile exprimate în circu-lara de față și că le veți executà cu discernămînt, cu căldură și cu devotament, așa în cât locuitorii să simțã o adevêrată ușurare și să-și dea sémã de părintésca îngrijire ce avem pentru ei, în momentele grele prin care trebuie une-orî să trecã.

Să nu pierdeți nici o ocasiune de a-i face să înțelégã ce bine cuvîntatã e economia, grație căreia, dacã ar fi generalã,

ar avé bani albî pentru dîle negre și ar privi viitorul cu încredere, de óre-ce ar putea să cumpere nutreț și sémîntă.

Neprevederea, prin care ajunge populațiunea rurală a așteptă tot-d'a-una ajutor de la proprietar, îi este mai dăunătoare de cât ori-ce altă împrejurare, căci o opresce de a se ridică la o stare mai bună.

Căutând a-î îndrumă pe calea prevederei, sîntem convinși că le facem chiar un bine mai mare de cât cu ajutorul material ce le dăm și că îndeplinim ast-fel cu totul părintescile și înaltele dorinți ale Majestăței Sale Regelui.

Nu veți uită a mă ține în curent cu rezultatele ce se vor obține.

Ion Kalinderu.
Administrator.

IUBIREA DE PATRIE

Un tînăr fusese adus din pădurile Oceaniei la Paris. Amintirile patriei sale îl urmase și acolo și-î cuprinsese tóte gândirile. Nimic nu putea să-î risipescă întristarea adâncă ce îl rodea, vedënd cu ochii.

Ca să-l scótă din marea lui tristețe, îl duseră într-o dî în grădina Plantelor. Acolo străinul își plimbă privirile rătăcite și nepăsătoare pe lucruri ce n'aveau pentru el nici un farmec. Ce-î păsa lui de acele flori frumoșe, de acele unde captive, de acele șosele regulate și alinate? Nu regăsiă în nimic priveliștea sêlbatică a țării sale, torentele ei repeđi pădurile sale rêsirate...

Dar, de odată ochii i se înviorară și el scóte un strigăt pătrunđător. Zărise în apropiere un copac care crește în țare de unde venise: era un palmier. Streinul dá fuga la copacul pe care îl veduse sub alt cer; îl îmbrățișeză cu o bucurie fără sémăn și lacrimi îi curg pe obraji.

Acest frunđiș, care odinióră îi umbrea coperișul colibei, i-a redeșteptat tóte amintirile; sufletul streinului s'a îndreptat spre țara lui, a cređut că o vede, și pentru câte-vă clipe s'a simțit iarăși fericit. Vai! astă minciună dulce făcu loc iarăși tristului

adevăr: ochii streinului se rotiră împrejur și el se vedu singuratic pe pământul strein, singuratic ca și palmierul ce-l făcuse pentru o scurtă vreme fericit.

«Fie pâinea cât de rea
Tot mai bine în țara mea».

G. Teodossiu

FERICIREA CEA ADEVĂRATA

— Povestire populară de Leon Tolstoi —

Pe vremea de demult trăia în guvernământul Ufa un bașchir, îi ziceau Ilias. De la tatăl său nu moștenise Ilias avere. Tatăl îl însurase și peste un an muri. Tôtă averea lui Ilias se alcătua atunci din șapte iepe, două vaci și douăzeci de oi; dar Ilias eră harnic și se pricepea la gospodărie și la câștig. Munciă cu nevastă-sa din zorile zilei și pînă sêra. El se sculă mai de vreme de cât toți și se culcă mai târziu și ast-fel din an în an îi crescea averea. Ast-fel trăi Ilias, muncind într'una trei-zeci și cincî de ani și agonisi o avere mare.

Caii se îmulțiră la două sute de capete, vite cornute la o sută cincî-zeci și o mie de oi. Servitorii erau la păscut cu vitele, slugile mulgiau iepele și vacile, alegeau unt și brânză. Ilias avea de tôte din belșug și eră privit cu jînd în tôtea prēja. Ômenii dând din cap ziceau: Ce om norocit e Ilias, are de tôte bunătățile așa de înbelșugat, în cât nici n'ar trebui să mai móră. Gospodarii cu dare de mână căutaū să facă cunoscînță cu el și să lege prietenie; iar mosafirii curgeau de departe și Ilias îi primiă pe toți și-i ospătă cu mîncare și beutură. Ori cine ar fi fost în casa lui Ilias steteau pentru toți gata cêiul și ciorba de pește și friptura de berbece. De cum veneau mosafirii îndată se tăia

un berbece; dacă se întâmplă să vie mulți — se tăia o iapă.

Ilias avu parte de doi feciori și o fată. Cu multă vâlvă își însură feciorii și își mărită fata.

Când Ilias eră sărac, feciorii munceau d'a valma cu dînsul, păziau caii și oile. Cum se îmbogăți însă ei începură a-și face de cap și unul din ei începui să se dea la beătură. Cel mai mare fu ucis la o bătae, iar cel mai tîner care avea o sócră hărțăgósă, nu mai voia să asculte de tatăl său.

Ilias fu silit să-i dea parțea lui de avere, îi dădu case și vite, din care pricină averea lui se împuțină. Indată după asta dădu o bolesniță în oile sale și multe pieriră. Pe urmă veni un an de fómete în care nu se făcuse fîn și peste iarnă îi pieriră multe vite. Chirigiții îi răpiră cea mai rodnică bucată de pămînt. El păgubì din ce în ce mai mult și puterile i se sleiră. La șapte-zeci de ani ajunse așa de sărac în cât fu silit să vîndă blănurile, lăicurile, hamurile șeile și chibitcele, pe urmă și rămășița câte-vă vite ce mai avea.

În cele din urmă nu mai avea nimic și fu silit să-și caute la bătrânețe împreună cu soția sa, pâinea printre streini. Nu-i mai rămăsese de cât hainele de pe trup și femeia lui, Șamșamagi. Feciorul lui locuia departe, iar fata îi murise.

Vecinului său Muhamedșach îi se făcu milă de cei doi bătrâni. Muhamedșach fiind un om bun, nu eră nici bogat, nici sărac și ducea o viață cumpătată. El își aduce aminte de bogăția și ospitalitatea lui Ilias și îi zise:

— Vino Ilias de trăesce la mine cu bătrâna ta. Vara veți munci cât vă vor îngădui puterile și iarna veți hrăni vitele: Șamșamagi să mulgă ielele și să facă cumis. Eu vă dau hrană și îmbrăcăminte, spuneți-mi ce vă mai trebuie și o să vă mai dau.

Ilias mulțumì vecinului său milos și ast-fel el și cu nevastă-sa merseră de trăiră ca argați la Muhamedșach. La început le merse cam greu, dar pe urmă se deprinseră și munciră pe cât le îngăduiră puterile.

Luî Muhamedşach îi prindeau bine aceşti argaţi; de ore-ce bătrânii avusesse stare altă dată, se pricepeau la toate treburile, nu erau leneşi şi îngrijeau de gospodărie pe cât puteau mai bine. Luî Muhamedşach îi părea rău să vadă cu ochii săi nisce omenî așa de sus puşi, căduţi atât de jos.

Odată veniră, ca mosafirî lui Muhamedşach, nisce rude de departe. Muhamedşach porunci să se prinđă un berbecu şi să-l taie.

Ilias jupui berbecu, făcu mâncare din el şi o trimise mosafirilor. După ce mosafirii ospătară din berbecu şi băură cėiul, se apucară de cumis. Mosafirii şi gazda şedeau de vorbă pe perne moi şi beau cumis din cesci.

După ce Ilias îşi isprăvi trėba, trecu pe dina-intea uşei. Muhamedşach îl vedu şi zise către ruda sa:

— Vedut-ai pe bătrânul care a trecut?

— L'am vedut, dar ce-î cu dînsul?

— El a fost cel mai bogat dintre toţi de prin ţinutul acesta. Ilias îl chiamă. Veî fi audît de dînsul?

— Negreşit c'am audît. Numele lui eră cunoscut şi-î mergea vestea pînă departe.

— Acum nu mai are nimic; trăesce la mine ca argat şi nevasta sa e cu dînsul, ea mulge iepele.

Ruda se miră mult, clătină din cap şi zise:

— Norocul se învârtesce ca o rătă: pe unul îl ridică, pe altul îl aruncă în adîncime. Sërmanul bătrân trebuie să fie amărât!

— Cine scie? Trăesce pentru sine, tace, şi muncesce din greu.

Ruda răspunse:

— N'aşî putė vorbi cu dînsul? Aşî vreă să-l întreb câte ceva din viaţa lui.

-- De ce nu? răspunse gazda şi strigă:

— Moşule! Vino încóce de bea cumis; adu şi pe bătrâna!

Ilias şi cu nevasta sa intrară. Bătrânul salută pe mosafirî şi pe gazdă, şopti o rugăciune şi se ghemui lângă uşe: femeia lui se duse după perdea şi se așeză lângă stăpâna casei.

I se dădù lui Ilias o cêșcă de cumis, el se închină, bêu nițel și puse cêșca jos.

— Cum e, moșicule? începù ruda gazdei. Trebuie să-ți fie amar să ne veđi pe noi, să-ți aduci aminte de viața ta de mai'nainte cum trăiași în fericire și cum trăesci acum în sărăcie.

Ilias zise zîmbind:

— Dacă ți-și vorbi de noroc și nenoroc nu m'ai crede. Intrébă mai bine pe bătrâna mea: ce are muerea pe inimă, are și pe limbă. Ea îți va spune tot adevêrul.

Și mosafirul vorbi dincolo de perdea:

— Spune'mi mătușico, ce gândesci despre norocul de mai nainte și despre nenorocul de acum.

Șamșemagi zise de după perdea:

— Așa gândesc eu: cincî-zeci de ani am trăit cu bătrânul, am căutat împreună norocul și nu l-am găsit și abia acuma, de mai bine de un an, când nu ne-a mai rămas nimic și trăim ca muncitori, am găsit norocul adevêrat și altul nu ne trebuie.

De vorbele astea se minună ruda și stăpânul fu uimit, el dădù perdéua la o parte pentru a vedea pe babă. Și baba stetea colo cu mâinile încrucișate pe piept, zîmbitoare se uită la moșnegul ei și moșnegul iar zîmbea. Baba zise iar:

— Adevêrat vorbesc eu, nu glumesc: vreme de o jumătate de veac am căutat norocul și nu l-am găsit, cât am fost bogați, acum nu ne-a mai rămas nimica, ne căutăm pâinea la streinși și am găsit fericirea.

— Dar în ce stă norocul vostru?

— Când eram bogați, n'aveam un céas de odihnă, nu puteam sta de vorbă, nu ne puteam gândi la suflet, nici rugă lui Dumneđu. Câte griji aveam! Veniaș mosafiri și cu dînșii grija: cu ce să-i ospătăm, ce să le dăruim, ca să nu ne vorbescă de rău? Când plecaș, căutam de argați, lor le plăcea odihna, mâncarea bună — noi însă căutam să strîngem ce-i al nostru și cu asta păcătuim. Noi aveam grijă ca lupul să nu sfâșie vr'un mînz, sau vr'un vițel, ca hoții să nu ne prade. Dacă te culci, nu poți

dormi de grije ca oile să nu năbușe mieii: în puterea nopții te scolii. Abia te ai liniștit, iar se apropie grija nutrețului de iarnă. Dar nu numai asta, și între noi nu eră înțelegere. Dinsul zicea, că așa trebuie să se facă: ba așa, ziceam eu — de aci păcat și certy. Grija veniă după grije, păcatul după păcat, n'aveam un ceas de voe bună.

— Și acuma?

— Când ne sculăm, vorbim cu drag și în înțelegere; n'avem de ce ne certy, n'avem de ce a ne îngriji, avem numai o grije: să slujim pe stăpân Și așa muncim, după puterile noastre, cu drag, ca stăpânul să n'aibă pagubă, ci câștig. Când venim de la muncă, prinzul e pregătit; cina e pregătită și nici cumisul nu lipsese. Când e frig ne încălțim la cuptor, punem cojocul. Și avem vreme să stăm, la sfat, să ne gândim la suflet, să ne rugăm lui Dumnezeu. Cici-zeci de ani am căutat norocul și abia acuma l-am găsit.

Mosafirii rîseră.

Ilias însă zise:

-- Nu rîdeți, fraților, nu e vorba de glumă, ci de viața omenescă. Proști am fost, baba și cu mine, de am plâns după pierderea averei noastre. Acuma însă Dumnezeu nea arătat adevărul; nu pentru veselie voastră, ci pentru binele vostru vi l-am des-tăinuit.

Asta e vorbă înțeleptă. Așa stă și în scriptură. Mosafirii nu mai rîseră ci rămaseră gânditori.

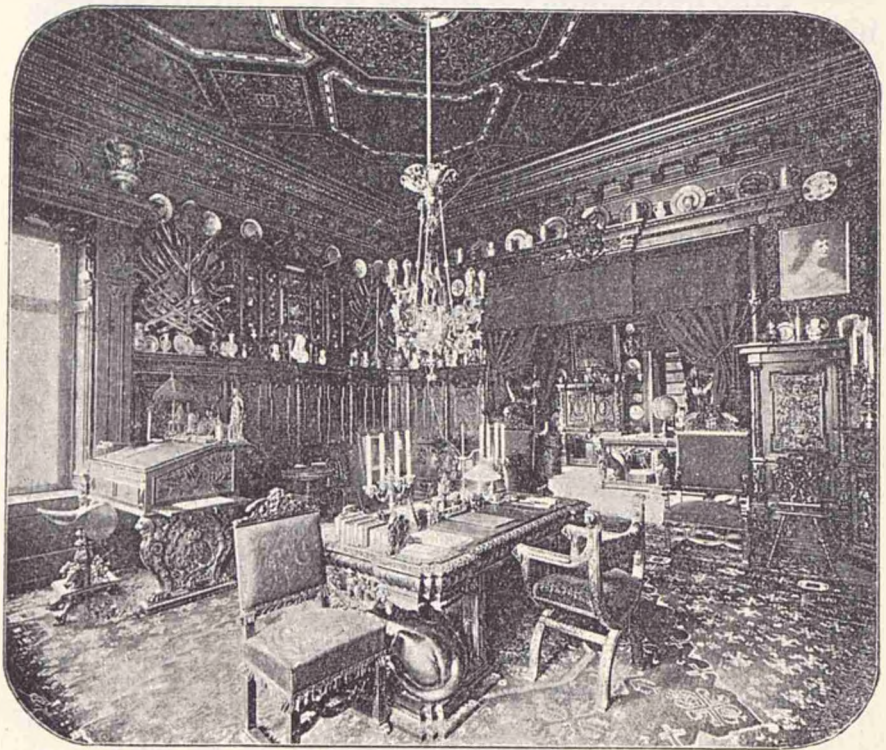
Cesornicul, ca instrument de orientare

Luați un ceasornic și-l întorceți în așa fel, ca acul cel mic să fie îndreptat, către partea unde se află sorele în acel moment. Miață-di va fi exact jumătate distanța între acest ac și numărul XII.

De exemplu: dacă este ora patru, îndreptăm cesornicul cu acul mic către sora, și cifra II a cadranului va arăta exact direcțiunea miață-di; dacă este ora opt, cifra X a cadranului va fi tocmai spre Sud.

G. Coles.

Un salon din palatul Regal.

TIGNAFESUL

Tignafesul constă într'o neregularitate a respirațiunei, de obicei fără leac, și care ține luni și chiar ani, în care timp animalul se arată vesel, mănâncă, bea și chiar face ore-care servicii. Bóla se mai chiamă în popor *năduf* și încă geambașii, ca în fel de glumă, dic calului său epei cu tignafes că *are mánz*, poreclă ce de sigur își are explicația atât în faptul că mulți cai cu năduf au pántecele mare cât și în mișcările păreților pántecelui ce se observă la aceste animale, mișcări pe cari le-au asemănat cu acelea ce se produce când mánzul se află în pántecele mamei.

La animalul sănătos, respirațiunea se urmăzează ne întrerupt și în mod regulat.

La calul cu tignafes, adesea, când el se află în repaus, numărul respirațiunilor este mai mic, înmulțindu-se fórte mult după ce-l punem să mérégă la pas și mai ales la treapăt și fugă. Atunci numărul lor póte să ajungă pînă la 20—40—60 și chiar 80 pe minut, pe când la cel sănătos sînt 9—10 pe minut.

Când bóla este înaintată, expirațiunea devine mai lungă, se face cu totul neregulat, în doi timp: întâiul scurt, al doilea mai lung, separați unul de altul printr'un moment de oprire a expirațiunei, când se arată un fel de scoc între pántece și deșert, care se întinde despre crupă către partea inferióră a pieptului.

Daca tignafesul este prea vechiú, ajuns în ultimul grad, animalul pare că se înăbușe, mai cu deosebire când îl punem să și muncéscă pe un timp călduros. El lungesce gátul pentru a înlesni intrarea și ieșirea aerului; ochii se arată ca pironiți; aripile nasului jócă lărgindu-se, pentru a face cu puțință intrarea în piept a unei mai mari colóne de aer; păreții pieptului se saltă ca nisce fóle, arătându-se cercuiți prin cóste care devin așa de aparente în

cât le poți număra; deșerturile se golesc și se umple brusc, iar deschisătura posterioară a canalului digestiv (anusul) însoțesce aceste mișcări ale deșertului, ieșind în afară și trăgându-se înăuntru în mod alternativ.

Pe lângă acestea, calul cu tignafes, presintă încă o *scurgere albă spumosoasă* pe nări, scurgere ce se manifestă mai ales când animalul face serviciu. Se mai vede și o tuse secă, repetată și sonoră, putând însă a lua și alte caractere, după gradul de înaintare a bôlei, după complicațiunile ce se ivesc, etc. Tusea se observă mai cu seamă dimineața când calul se scote din grajd, când i se dă grăunțe și în deosebii, când este pus la muncă.

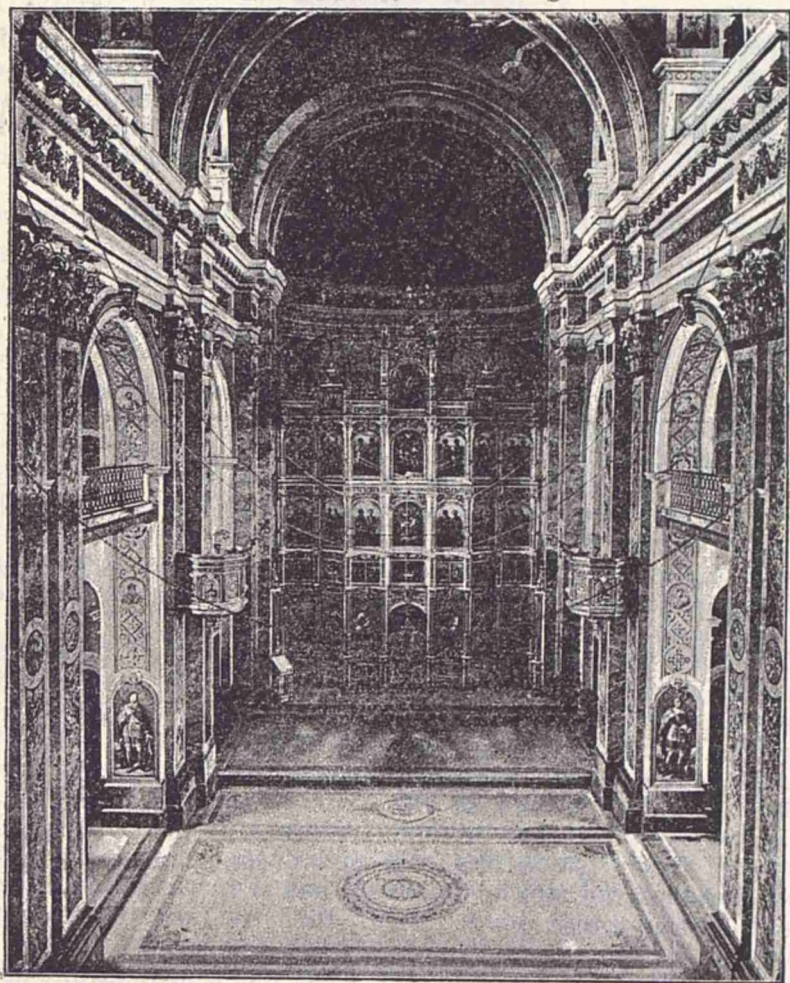
Durata tignafesului am spus că este lungă, putând a ține luni și chiar ani, în care timp bóla progresază, semnele ei devin din ce în ce mai isbitore, așa că în cele din urmă, sërmanul dobitoc, nu mai pôte face nici un fel de serviciu, slăbesce ne mai hrânindu-se bine, respirația i se îngreunază în ast-fel de grad în cât corpul întreg se mișcă după mișcările respirațiunii; el stă mai mult în picioare cu picioarele de dinainte depărtate, unul de altul; tușesce des, însă o tuse mai scurtă mai puțin sonoră ca la început, pînă în fine o complicațiune sau asfixia care se produce mai ales când animalul este pus la serviciu pe un timp călduros, pune capăt suferințelor lui causându-i mórtea.

În țările unde carnea de cal se mănâncă, mulți cai cu tignafes se dau la măcelărie.

În privința *causelor* tignafesului, trebuie să spunem că nu este o bóla, dar un simptom al mai multor bóle dintre care cea mai de căpetenie se numesce *emfisem pulmonal*. Despre această bóla rămână a ne ocupa cu altă ocașie, când vom arăta și felul cum trebuie să se examineze un cal cu tignafes, pentru ca cumpărătorii să nu fie înșelați, precum și tratamentul tignafesului.

Irimia Popescu.

Medic-veterinar

Interiorul mitropoliei din Iași.

DIN ÎDICĂTORILE POPORULUI

PE APĂ A VENIT, PE APĂ SE DUCE

césta îdicătore este întrebuiñată fórte des în vorbirea locuitorilor Islăzení, din județul Romanai. Ori de câte ori li-se presintă casuri ca, cine-và să fi făcut avere pe nimicuri și în scurt timp, tot pe nimic s-o fi perdut; ei aplică îdicătorea de mai sus.

Îdicătorea acésta și-a luat nascere din următorea împjurare:

Pe timpul domniei fanarioșilor, când poporul român a suferit multe neajunsuri din partea streinilor asupritori căci și cel mai nevoiași și jerpelit grec bragagiū, preindea titlul de «aga» (boer); se dice că se stabilise la noi în sat un grec, făcând faimosul comerț cu bragă; umblând pe tôte străđile cu donița cu bragă și strigând: «Aidi la braga sora draga, că-am trecut-o la uliciora și am băgat-o un puī de ciora, să facă mai acrișora». Tréba îi merse minunat de bine, cum merge și ađi streinilor în țară la noi; în doi ani de đile, făcu un capital de 200 lire otomane.

Odată îi vine gustul să se mai ducă și el pe la țara lui ca să-și vadă familia și să-ī ducă cele 200 lire otomane ce le făcuse cu comerțul de bragă în țară la noi.

Pe acele vremuri, nu erau drumuri de fier, nici vapóre pe Dunăre ca acum, ci numai *caicuri* și *corăbi* așa într'una din đile, grecul coborī de vale la port, unde se sul într-o corabie, luând cu el bagajul și-o gântă de piele în care pusesese cele două sute de lire otomane. Puind gânta jos în corabie; o maimuță, care se află acolo, se repeđi la gântă, o ia și ca glonțul se sue în virful catardului; acolo deschide gânta și începe să ia una câte una lirele, aruncând una în apa Dunărei, iar alta în corabie, Așa a făcut pină la fine, lăsând bragagiului grec numai 100 lire; iar 100 le-a dat pe apă.

Bragagiul vedënd acésta, n'a avut nici o pretențiune asupra maimuței, fiind-că singur a recunoscut că, ceea ce a făcut maimuța, s'a făcut cu voia lui Dumneđu, căci braga lui a fost jumătate cu apă și de atunci a rămas îdicătorea «Pe apă a venit, pe apă se duce».

Așa scie să rēsplătescă bunul Dumneđu pe toți aceea, cari pe nimicuri vor a lua banul muncit al altuia.

Ant. Alexandrescu.

Dureri tari în oșe sau încheieturi la picioare și mâini

(Reumatism.)

Semnele bôlei.

Se capătă din răcélă, dormind pe pămînt umed sau altă pricină. Dore mai mult când e nor la încheieturi.

Doctoriile ce trebuiesc.

Se vindecă ușor la început și prea greu când se învechesc. Cu frecături de zemuři usturătoare și cu băi.

Cum să se întrebuițeze doctoriile.

1. Ia gaz într'o ulcică ca o jumătate oca, pune-î o mână de sare și lasă să se topescă, apoi ia o bucată de ciorap, înmôio în gaz și frecă-te unde te dore pînă se roșesc și ustură pielea, înfășoră-te cu cârpă curată și umblă. 2. Intr'o jumătate oca spirt fărâamă 5 ardei nemțesci, astupă sticla bine, las-o 10 zile la sôre sau la căldură pe sobă și frecă-te ca cu gazul. 3. Mânjesce-te cu apă roșie ca la junghiū; dar numai séra.

Th. Zaharescu.

MULȚUMIRÎ

Sub semnatul D. Hamza, învățator-diriginte la școla din cătunul Scânteesci, comuna Frumușița, plasa Prut, județul Covurluiū,

În numele elevilor și elevelor școlei Scânteesci, aduc viile mele mulțumiri d-lui primar Gh. Târălă din Frumușița, căci cu ocazia serbării zilei de zece Maiū aniversarea întemeierii regatului român, făcend excursiune la reședința comunei Frumușița, unde s'a făcut Tedeumul la sf. biserică, numitul primar, a dat masă gratis la elevi și elevele școlei.

Dea Dumneșeu, ca mulți colegi de ai d-sale să-l imiteze în asemenea fapte, demne de totă lauda.

Dimitrie Hamza.

Povestiri de la Macedonenii

Moş Balamace şi Arhiereul grec

Moş Balamace un bătrân cam de 80 ani, odată mare bogătaş, drept şi bine-făcător, bun patriot, căci îşi iubea nemul şi limba ca şi sufletul său, trăia acum retras într'un oraşel românesc din Macedonia, anume Coriţa.

Bătrân cum era, nu încetă să povestască celor tineri, cari îl înconjurau, câte o mică istorioră din faptele strămoşilor noştri şi cum bietul popor român din Macedonia cu toate că era şi este înconjurat din toate părţile de duşmani, cari nu se gândesc de cât la mijloace permise şi ne permise, ca să le schimbe numele de Român — a putut scăpa de aceşti duşmani.

Să vă spun, copiii mei, un fapt care nu de mult s'a petrecut în zilele mele, chiar în acest oraşel de către un arhiepiscop grec, pe care noi Românii pe atunci nu aveam şcoli şi biserici româneşti şi eram nevoiţi să plătim bani cu pumnul că în ziua patronului bisericii să aducem şi pe arhiepiscopul grec să ne sfinţească apa. Aşa a început să istorisască Moş Balamace de data asta copiilor cari stau împrejurul său şi ascultau cu mare băgare de seamă pe acest venerabil bătrân, care când vorbea părea că-i curg smaralde şi mărgăritare din gură.

Eră în ajunul patronului Bisericii noastre «Ziua de sf. Vineri» cu toţii am chibzuit că e bine să aducem pe arhiepiscopul din Ohrida în aceea zi mare pentru noi Românii. Am strâns bani mulţi să-i dăm, căci alt-fel nu venia dacă nu-l plăteam bine şi înainte. Bani daţi, am avut fericirea să vedem pe arhiepiscopul cu o ceta de preoţi şi anaghoşti că vine. L-am instalat în casa primarului împreună cu ai lui. Am preparat mâncărurile cele mai scumpe, am cumpărat vinurile cele mai bune, ca doar o să fie mulţumit şi să ne bine-cuvinteze, când ce să vezi a doua zi, copiii mei, în loc de bine-cuvintare începe a ne blestema, a ne ocări, că de ce tot ne ţinem de limba românească pe care Dumnezeu nu o cunoşce, căci este Grec. Aşa sînt Grecii şi mai cu seamă clerul grecesc: spre a specula buna credinţă a popoarelor de alte naţionalităţi spun fără ruşine şi frică de Dumnezeu că A tot puter-nicul este Grec.

Arhiereul nostru în cuvîntarea pe care o ținuu după evanghelie în loc să ne spună să fim cu frica de Dumneđeū și să ne închinăm și rugăm pe limba pe care ne-au lăsat moși și strămoși, ne amenință cu cele mai mari urgii ceresci, dacă la anu, când va veni, nu ne va auzi vorbind cu mic cu mare grecesce, iar nu romănesce.

Mulți din ai noștri erau aproape să credea în spusele arhiereului grec. Eū unul însă, care ședeam rezemat de strană, simțeam că mă apasă ceva greu, când auđiam că din gura unu arhiereu, pe care l-am plătit cu sudorea noastră, eșau ast-fel de cuvinte.

În cele din urmă am perđut rēbdarea și înfuriat cum eram, am strigat cât am putut: «Nu este așa, prea sfinte, nu este adevărat că Dumneđeū este Grec, ci neoș Român și țin să vă dovedesc prin fapte și pentru care vă rog să-mi dați voce să spun și eū.» Arhiereul, care scia câtă trecere aveam printre Romăni mei pe cari îi iubiam ca pe ochii din frunte, îmi dădu voce să dovedesc că Dumneđeū nu este Grec, ci Român.

Și începu așa: «Dumneđeū a făcut la început un bărbat și o femeie, fără să le dea nume. În urmă i a pus într-o grădină frumōsă plină cu pomi roditori care se numea raiu. Le-a spus să mănânce din tōte fructele pomilor, din unul însă să nu mănânce căci îndată ce vor mânca vor muri.

«Diavolul, gelos de fericirea ōmenilor, s'a prefăcut în șarpe, a înșelat pe femeie să mănânce din fructul oprit. Bărbatul când a vėđut că femeea mănâncă, i s'a făcut poftă și i-a cerut. *Adă-mi* și mie te rog o bucățică căci îmi lasă gura apă când te vėđ mănâcând. Ea șercată, să nu fie numai dinsa vinovată, s'a grăbit să-i aducă și ast-fel au ne ascultat pe Dumneđeū amēndoi.

«Dumneđeū care scie tōte câte se petrec a sciut și acēstă și repede se duse în grădină să-i întrebe de ce au păcătuit. A chemat mai întâiu pe bărbat. — De ce ai păcătuit, omule? — Părinte, iartă-mē, căci nu eū sînt vinovat, ci *ie-va*, arătând pe femeie. (Ie-va în dialectul Macedo-român însemneză: ea-vrea.)

«Femeia, vėđēdu-se dată de gol de către bărbat, își ia și ea apărarea.

— Dumneđeule, recunosc că am păcătuit, pe bărbat însă nu l-am zorit să mănânce, ci el singur mi-a spus «adă-mi» și eū îi am dat.

«Dumneđeū supērat de neascultarea ōmenilor ia gonit din raiū

dicându-le: «Tu *Adam* să muncesci din greș; iar tu *Ieva* să nasci copii în dureri.

«Iată dar, spusei Arhiereului, că Dumneșeu dacă eră Grec, nu eră să vorbescă românește cu cei dintâii omeni, ci grecesce, deci este Român.

«Mai ascultați una prea și atunci vă veți convinge de spusele mele, îi mai spusei.

«Omenii pe pământ se înmulțiră și se înrăiră. Dumneșeu atunci s'a hotărât să-l părădă prin potop. Pentru acesta a început să plouă mereu. Românii cum a vădit că plouă mereu, și-au făcut o ladă mare unde au stat până după potop.

«După potop, Dumneșeu a eșit să vadă cine a scăpat de potop și ce fel de neam a fost drept. (Trebuie să știți copiii mei că Românii au fost și sînt iubiți de Dumneșeu, căci în tot-d'a-una l-au iubit, fiind drepti).

«Mergînd Dumneșeu pe un munte dă cu ochii de un bătrîn pe care l-a chemat la el și l-a întreat. — Cine și câți au scăpat de potop? — Bătrînul răspunde. «Noi Românii aștia», arătînd cu mîna pe Românii cari erau la spatele lui.

«Dumneșeu atunci a dat bătrînului numele de «Noe», nume românesc».

Românii noștri cari ascultau cu mare băgare de seamă cuvintele mele entuziasmați de odată au izbucnit ca dintr'un singur piept: «Călugărul minte, călugărul minte.» Arhiereul temîndu-se ca strigătul Românilor să nu se schimbe în bătăe, o șterse pe o ușe dosnică blestemându-mă și afurisindu-mă că-i făcusem posna la care nu se așteptă.

Eu însă imediat am rugat pe Românii noștri să mă mai asculte că și lor am să le spun ceva. — Românii s'au liniștit și am început să le vorbesc ast-fel: «La nevoie trebuie să ne apărăm nîmul și să nu ne lăsăm să ne calce în picioare streinii pe cari îi plătim cu sudorile noastre și pe urmă să aibă curagiul să ne spue să ne lepădăm comora cea mai scumpă: limba românească pe care strămoșii noștri ni-au lăsat o moștire. Trebuie să știți însă că Dumneșeu nu este nici Grec, nici Român ci, părintele tuturor nîmurilor de pe pămînt.»

Copiii veseli și mușcați pînă în adîncul inimii lor de vorbele lui Moș Balamace, îi sărută mîna, rugându-l ca pe mîine să le istorisescă și alt-cevă despre strămoșii lor; iar Moș Bala-

mace, satisfăcut că copilașilor le plăce foarte mult să audă și să scie întâmplările și peripeziile prin care a trecut nĂmul nostru romĂnesc, își apucă barba cea mĂtĂsĂsĂ și albă ca nĂua Ăntre mĂini și ĂnĂlĂtĂndu-șĂ ochișĂ și mințea spre cer ăice: «DĂmne, pot sĂ mor fĂrĂ nici un dor, cĂci vĂd cĂ nĂmul romĂnesc n'are sĂ piarĂ, cĂnd și micĂi copilașĂ vorbesc cu foc de nĂmul lor.»

Gușu Apostolescu.
Student.

CERȘETOAREA

ntr'o ăi, o cerșetĂre necunoscutĂ merse pe la casele unui sat, cerĂnd de pomanĂ.

Vai, ăicea ea, aveți milĂ de mine și DumneđĂ vĂ va rĂsplĂti.

CĂți-vĂ țĂrani Ă dĂdurĂ supĂrați nimica tĂtĂ; ĂlțĂi ĂnsĂ o alungarĂ, ăicĂndu-Ă:

— PlĂcĂ d'ĂicĂ! Nu veđĂ cĂ și noi avem familĂ?

Un singur țĂran, sĂrac și milos, o chiamĂ Ăn casĂ, Ăi spuse sĂ se ĂncĂldĂscĂ la foc și-apĂi ĂmpĂrți cu ea puțĂna mĂncare ce aveĂ, pĂrĂndu-Ă rĂu cĂ din pricina sĂrĂciei nu pĂte sĂ-Ă dea mĂi mult.

A doua ăi, ĂmenĂi de la casa boerĂscĂ vestirĂ Ăn sat cĂ dĂmna proprietĂresĂ, voind sĂ serbeze ăiua nĂscerii, pĂtesce pe toți ĂmenĂi dupĂ moșĂile sale la un mare prĂnz.

PoftĂișĂ se ĂmbrĂcarĂ cu cele mĂi bune hĂine și plecarĂ la casa boerĂscĂ.

Acolo erĂu ĂntĂnse o mulțĂme de mese; dar pe unele, farfuriile erĂu gĂle; pe altele, nu se aflĂu de cĂt bucĂți de pĂine mucedĂ sau cĂți-vĂ cartofi stricați. O singurĂ masĂ, pe care se aflĂu douĂ tacĂmuri, erĂ ĂncĂrcatĂ cu cele mĂi alese mĂncĂri.

MoșĂerĂsa, foarte frumos gĂtitĂ, venĂ Ăn mijlocul ĂspețĂlor sĂi și dise:

— Toți aceia carĂ au gonit erĂ cu asprĂme pe o cerșetĂre necunoscutĂ, sĂ bine-voiascĂ a se așĂđĂ la aceste mese gĂle; toți aceia carĂ i-au dat de pomanĂ Ăntr'un chip atĂt de puțĂn omenos Ăn cĂt ea ar fi fost mĂi mulțumitĂ sĂ nu i

se dea nimic, să se mulțumescă cu darurile ce i le-au făcut. Cât pentru milosul om, care a împărțit cu ea și căldura și pâinea lui, să poftescă cu mine la masă. Să fie sigur că îl voi scăpa pe viitor de toate nevoile.

Sătenii auzind aceste vorbe, rămaseră uimiți; dinșii recunoscură în moșierésă pe cerșetórea din ajun.

Gr. Teodossiu.

CĂTRE SĂTENI

Momentele în care m'am decis a așterne aceste rânduri pe hârtie, cu privire la situațiunea în care ne găsim astăzi și care lasă mult de dorit pentru noi cei care ne numim și sîntem țeranî și Români cu adevărat, le-am consacrat reflectând mereu asupra noastră și asupra mijlócelor de îndreptare.

Am trăit în continu în mijlocul d-vóstră și am observat în toate împrejurările în care m'am găsit, traiul, obicinuița, munca, odihna, instrumentele de muncă, ogórele, vitele, casele, gospodăria casei și cât mi-a fost posibil și poziția d-vóstră socială. Tóte aceste sînt în majoritate cu mult mai prejos de cât ale țaranilor din statele apusului. De ce? Și sînt mijlóce prin care și noi să-i ajungem ori nu?

Să răspundem mai întâiu la prima întrebare.

Noi, Poporul Român, popor mic de alt-fel, format din marea gintă latină din apusul Europei, am fost aședați din timpuri în estremul orient al Europei și destinați de natura împrejurărilor ca tot noi să formăm avangarda cea mai înaintată de care s'au lovit aprópe tóte popórele sêlbaticice și dacă am sta puțin numai să le enumerăm ar trebui ca să umplem cu numele lor acéstă pagină. Numele lor este urât și faptele și mai urâte în așa fel în cât nici nu trebuie să mai auzim de numele lor. Unul dintre aceste popóre a fost și Turcii, cari după sângeróse lupte au reușit de subjugà poporul Român și peste 400 ani stăturăm prinși în țara noastră, subjugăți, umiliți și în care timp a perit sute de mii de-ai noștri frați, nu erà sigur omul de viață, de muncă, ogor, casă, familie. Tóte erà uitate îndată ce se auđia de numele Turcului și mânia

luă. Cine s'ar fi mai gândit în acest timp la cultură? Cine s'ar fi putut să nu dea supunere la toate măsurile lor supunere orbescă întregului puhoi de fanarioți ce ne trimeau Turcii ca Domni. Zic Fanarioți și alte naționalități spurcate ca să adeverez cu totul versurile nemuritorului poet Eminescu :

Din Boian la Vatra-Dornii
 A umplut omida cornii
 Și streinul te tot pasce
 De nu te mai poți cunoște.
 De la Turn în Dorohoii
 Curg dușmani în puhoii
 Și se așeză pe la noi.

Și blestemul :

Cine a îndrăgit streini
 Mânca-i-ar inima câinii
 Umplea-i-ar casa pustia
 Și nemişca, nemernicia!

Noi în acest timp am stat pe loc fără gând de cultură și numai cu speranța ca timpul care desăvârșește toate, să desăvârșescă și chestiunea noastră. În acest timp popoarele din apusul Europei au progresat mult, au ajuns departe, departe de tot. Acestea sînt în scurt cauzele al căror efect a fost și este înapoierea noastră față de popoarele apusului.

Putem noi ca să-i ajungem, ori nu? Răspunsul e firesc. Astăzi când ne mândrim într-o țară independentă grație eroului de la Grivița, bravului nostru Rege Carol I, care eră gata să-și jertfescă viața pe câmpurile Bulgariei pentru a dobândi independența României; astăzi când sîntem stăpâni pe tot ce este al nostru, când sîntem locuitori ai unei țări libere, când avem destule școle în cari să crescem pe copiii noștri, nimic nu ne rămîne pentru a progresa, de cât să aplicăm maxima «voesce și vei putea».

Trebue deci să fim agricultori buni, să muncim pămîntul sistematic, să ne procurăm instrumentele de muncă necesare prin ajutorul cărora să muncim pămîntul bine și cu ușurință. Să căutăm a ne îmbunătăți rasele de vite, căci din cauza traiului rău ele au degenerat, spre a ne ajunge scopul să ne ocupăm de fănețele artificiale care în present le observăm aproape la toți țărani de dincolo. Să avem dorul de a planta în grădinile

de lângă casă pomi roditori, de la cari să obținem fructe răcoritoare și sănătoase în timpul verii.

Să nu ne mulțumim numai cu cei puși de părinți și moșii noștri, de la care așteptăm totul, după cum dice proverbul «Pică pară mălăiață în gura lui nătăfletă». În ori-ce anotimp al anului să nu zăbovim un moment fără să facem ceva, căci timpul este bani și timpul perdut nu se mai întorce nici odată.

Spre a vă procura instrumente de muncă, rase de vite, semințe, pomi roditori, etc. etc., să nu se țină că trebuie bani mulți și nu aveți de unde să-i luați. Ceea-ce nu putem face unul, recunosc și eu, cu multă ușurință vom face toți, grupându-ne în societăți cooperative de ajutor reciproc, cum este aceia din Bezdead și altele multe cari cu adevărat a salvat pe populațiunea de prin acele comune, și așa vom face și noi când trebuința va cere.

Mântuirea ta prin tine, Istraile!

G. I. Tomescu.

Broscași, Ocolul, Mehedinți.

PAPARUDELE

n timpul verilor secetose, flăcăii, cu deosebire cei de la țară, practică un obicei cunoscut sub numele de «Paparude (1).»

În toate Duminecele aproape, cam după ora 11 a. m., când sorele pripesce mai tare, flăcăii cei aleși de vătaful de paparude, plcă pe vâlcele și după ce fie-care adună câte un braț de bozii, intră într'o pădurice ori într'un crâng din apropiere, unde îi înșiră pe sfori sau pe sirme.

Unul dintre flăcăii cei mai sprinteni și mai puternici, desemnat încă de mai 'nainte, se îmbracă peste o cămașe ușoră cu bozii aceștia, înșirați pe sfori, dar într'un mod admirabil, în forma șitelor de la case.

Flăcăul îmbrăcat ast-fel în bozii și cu pinteni și zurgălăi la piciore constituie ceea-ce numim *paparude*.

(1) În cele mai multe localități, jocul paparudelor se execută de fete tinere, nu de flăcăi (N. R.)

Unul din băieții cei-l-alți mai dibaci, conduce paparuda pe la fie-care locuitor din satul său. Înainte de a intra paparuda în curte, stăpînul casei o întîmpină la pîrtă cu un șofeiu (vadră) plin cu apă, pe care i-o tîrnă în cap, în timp ce flăcării, cari îl urmază, cîntă sub diferite melodii, unele versuri formate de ei într'adins pentru așa ceva.

Cele mai obicînuite din versurile recitate la paparude sînt următoarele:

Paparudă, rudă
Eși afar' de udă
Cu găléta, léta
Peste céta tótă,
Aduce-ți cheițele
Să descuii ploițele,
De joi pînă joi
Să dea nouă ploii.

La plecare, ei primesc diferite daruri, ca oue, colaci, bani, fûioare, etc.

După ce flăcării colindă satul în lung și în lat, se retrag către sêră tot la locul de unde au plecat cu paparuda.

Acolo, băiatul care a fost paparudă, se desbracă de bozii și împreună cu cei-l-alți se apucă și împarte tóte darurile oferite de locuitori.

Intr'unele regiuni, paparudele esecută și jocuri frumóse.

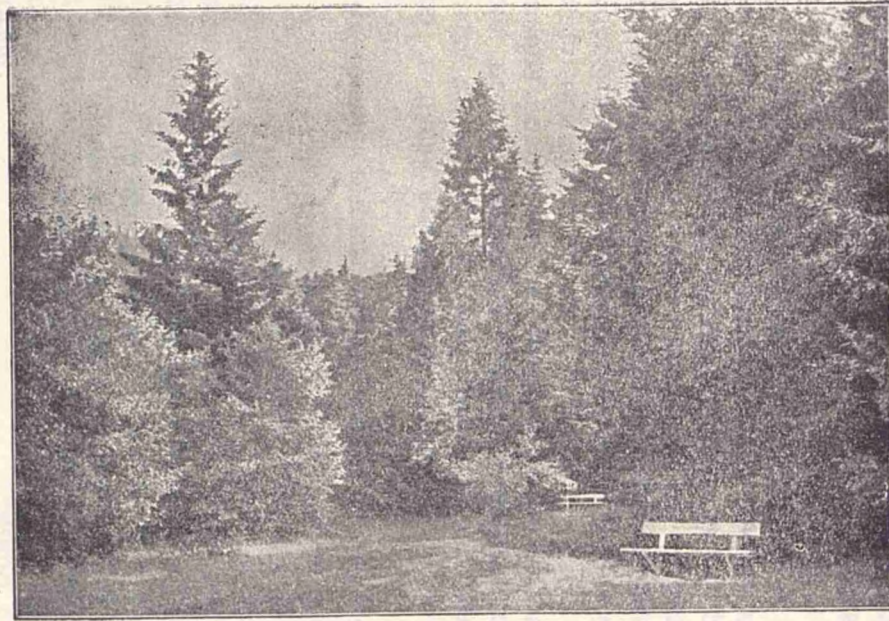
Poporul nostru crede fôrte mult în paparude, pe motivul că ele ar avé o putere nevêdută, de a atrage ploile. Dar nu numai atât! El afirmă că acolo unde paparudele urmază regulat a chemă ploile și unde ómenii vor aruncă cât mai multă apă asupra-le, nici odată nu va fi secetă mare.

Atunci însă când e secetă, ca să nu-și piardă încrederea, poporul aruncă vina pe paparude, cum că ele nu și-au făcut datoria cu sfințenie. De aceea Dumneđu a încuiat ploile.

De și se întâmplă cam rar să ploué după paparude, totuși ómenii pun preț pe acéstă credință.

Codin N. Drăguț.

Copăclósa, Gorj.

Pădure de brazi din Bucovina.

Alăptarea purceilor

urceii, de și se nasc cu 8 dinți de lapte, totuși nu se pot sluji de ei cât-vă timp, nici ca să mănânce carne nici ierburî, ci se hrănesc numai cu lapte. Fără acest din urmă nutriment, ei ar fi condamnați la o mörte sigură. De fapt, pornirea lor naturală fără mijlocirea omului, îi conduce imediat după nascere către pântecetele mamei, către țîțe, care la acest moment intră în funcțiune, fabricându-le laptele trebuincios. Mama, pe de altă parte, stăpănită de aceeași pornire firăscă, caută a le înlesni sugerea, punându-și cu mulțumire organele purtătoare de lapte, la voia micilor născuți.

Cu cât purceii sînt mai bine alăptați, cu atît viitorul lor este mai mare, crescînd mai iute și atin-gînd la vîrsta adultă, cînd sînt supuși îngrășerei, o greutate mult mai mare ca alții cari au fost rîu alăptați, neîngrijiți, jigăriți, etc. Prin urmare este interesul crescătorului a face ca hrănirea cu lapte a purceilor să fie sățioasă.

În acest scop, se va hrăni scröfa cu un nutri-ment îndestulător și de bună calitate. I se va da imediat după fătare, precum și în tot timpul alăp-tărei, de două ori pe zi, și mai bine de trei ori, mîncări căldicele formate din lături de bucătărie, din zer, în care se amestică făină, tărîțe, cartofi fierți, uruială de porumb, etc. Nu este rîu, ca în aceste mîncări să se puie tot-d'a-una și puțină sare de bucătărie.

Irimia Popescu.

Medic-veterinar.

PĂȚANIA LUI GHEORGHÎȘOR

— Poveste —

— Văduși, dragă nevestă, că s'alese praful de casa lui Gheorghîșor.

— Păi cum. Adevărat, că ce-și face singur omul, nici dracul nu-î poate face. Și toate astea după urma beției.

— S'audiă că în cârciuma lui Irimia se pun la cale fel de fel de hoții, da nu credeam; acum o ved cu ochii.

— Aici, capul răutății este stricatul de Istratie, că multe năsarâmbe a mai făcut și omul ăsta. El a înșelat pe bietul Gheorghîșor ca să se ducă împreună ieri noapte să jefuiască și să omore pe arendaș.

— De, cum s'a înșelat el Gheorghîșor, că mult eră muncitor, cinstit și nu i s'a audiă gura să se fi certat cu cine-vă.

— He, așa eră Gheorghîșor când eră trez, dar când se îmbătă, nu vedeai ce zurbagiū se făcea?

— Adevărat, că omului bêt îi fură Dumneșeu mințile.

— Nu țice așa, dragă bărbate, că Dumneșeu nu s'amestecă la fără de legi; aici e numai codița Diavolului.

— Că bine țiseși tu: nu eră lucru curat când Gheorghîșor muncea ca robul o săptămână, iar Dumineca se ducea și bea tot ce agonisiă; ba încă mai rămâneă și dator, iar cârciumarul îi oprea zalog cojocul din spinare.

Și pai-că tot nu eră așa mai nainte. Cum se vede, beutura strică pe om de totă isprăvenia: îi pieră totă rușinea și nici nu scie ce mai face. Înainte, ce mai bucate aveă Gheorghîșor! ce vite multe și frumoșe, ce copilași bine îmbrăcați! dar acum, ca la toți nevoiașii—și fără să-i fie rușine. Înainte, și când bea, bea singur, fără să cheltuască atâta; dar acum, bea după urma lui toți derbedei—semn că nu scia ce mai făcea: îi pierău mințile.

— Adevărat! Și chiar se schimbăse mult Gheorghîșor: slăbise și se făcuse tăcut.

— De asta să nu te prindă mirarea, bărbate, că omul care bea tot-d'a una se prostesce, nu scie ce să mai vorbescă și îi pieră și pofta de mâncare.

— Asta am băgat-o și eu de sēmă într'o ți când am avut pe Gheorghîșor la noi, la munca cositului. Mai cum

e de grea munca asta, că te face de vești stele verđi înaintea ochilor și îți face o fôme de lup, el tot n'a mâncat mai nimic.

— He, dragă bărbate, tôte ca tôte, dar eũ mă gândesc acum la cei 2 copilași ai lui. Ȃl mare, Ștefan, numai de 8 ani, și îl vedeam des la cârciumă cu el, ascultând la vorbe urâte și... cu cinzeca în gură. Gheorghisor a învățat năravul ăsta fiind om mare, și tot s'alese praful de el; ce-o să fie de copilașul ce se învață la 8 ani! Of, mă cutremur!

— Bine că Vasile, ăl mic, n'a apucat ca ăl mare.

— Nicı o bucurie nicı de ăsta. N'ai vedut ce izinit și prostit este? Copil de 5 ani, și n'are corp ca unul de 3 ani; apoi e amorțit de tot, nu-l veđi vioiu ca pe alți copii.

— Adevărat. Tocmai acum ved eũ ce bine vorbiă dascălul nostru la conferința din Dumineca ai-l'altă: că copiii bețivului, unii se fac tot bețivi, iar alții ajung nebuni, ori puțin nerođi; însă toți bolnăvicioși. Asta se vede la copiii lui Gheorghisor.

Copii de bețivi.

— Ȃmı pare bine, dragă bărbate, că stătuși cu mine de vorbă, cum rar se întâmplă, și îmi pare și mai bine că tu, care cadı câte odată în pocinogu beției, astă sêră îmi vorbiși ca un om al lui Dumnezeu.

— De, nu mai ȃice, că de o lună de ȃile piciorul meu n'a mai călcat pragul cârciumei, și am de gând să fac așa tot-d'a-una, mai cu sêmă că ved pățania lui Gheorghisor.

— Ah Dómne, ajută la tótă lumea, și bărbatului meu.

— Dar lasă vorba asta și spune-mi: adî nu întâlnești pe llinca lui Gheorghisor? Ce face ea acum?

— Of! Săraca de ea! Ba o întâlnești și vorbii mult cu ea; se văicăriă amar mórte. Vai de dișele mele, lele Mario, di-ceă, dederăm cu capul în foc. Și veđi, soro, mai cum se purtă de rău cu mine, când eră beat Gheorghisor — căci toți sciți cum mă băteă — și tot îmi pare rău de el de mi se rupe inima. De când a dat în scalda asta, n'am luat sărăt pe limba mea, n'am dat gênă pe gênă și lacrămile n'aũ stat din ochii mei. Mă gândesc și di și nópte ce s'o alege de copilașii mei: rămân și fără ajutor și s'eraci. Gheorghisor plângeă adî ca copiii mici, băgat în fiare la primărie, și blestemă *césul când el a dat în beție, cărciuma lui Irinia și ispita rēului de Istratie*. Apoi mă rugă să fac de banî că trage nădejde să-l scape avocații. Eũ acum, ce să fac? sint datóre să mă căsnesc; am o vacă cu lapte — pentru copilași — și 4 stânjeni de moșie, trebuie să vînd din ele ca să-l scap; și... cine scie ce s'o alege. . . . .

— Asta e grozav. După o sărăcie și alta; să-și prăpădescă și starea. Săraca de ea; să nu dică că n'a cercat, dar pentru omor nici avocații n'aũ ce-i face. Îți iaũ banii frumușel și pe urmă îți spun că s'aũ luptat destul, dar n'aũ avut ce face. Norocu o fi, că o aveă dișele Gheorghisor ca să iasă din pușcărie și să-și facă averea la loc.

— Nu dișe așa, bărbate, că dacă se risipesce averea omului și își petrece tinerețea închis, chiar de ar ieși din temniță, nu mai are nici un rost și rămâne ca un zănatic.

— Și, când te gândesci, dai dintr'una într'alta: unde mai puî numele urât de «pușcăriaș» și rușinea de lume.

— In fine, tóte ca tóte, *dar păcatul lui Dumneđeu?* Dascălul, la conferința de Duminică, spunea că viața asta este ca o clipitură de ochi, pe lingă lumea cea l-altă. Probă e, că numai după 3 ani de la mórtea lui Moș Vasile, s'a uitat de el, cu toți 100 ani ai lui. Iar dacă ai măcar lăđi cu banî, când vine césul, mori lingă ele și le lași fără să mai scii. Din lumea asta, nu duci cu tine nici moșii, nici trăsuri cu cai, nici lăđi cu banî, ci numai faptele tale: dacă or fi bune, ești fericit în vecinicie, dacă nu, ești osândit tot pentru vecinicie.

Așă dar, Gheorghişor este un om pierdut în vecii vecilor, și numai după urma beției.

Va să ȳică, scumpă nevestă, să socotim t te nenorocirile ce le aduce beția: ȳi cheltuesci p nă și banul din fundul pungii, ajungă la fapte ur te, cheltuesci averea ca să scapi, ȳi pierdi viitorul, te alegi cu rușinea și în fine r m i în vecii vecilor cu păcatul înaintea lui Dumnezeu.

— D mne, D mne, ȳie mă închin, ca să ajuți la t t  lumea și nouă.

I. Popescu.

Dirig. școlii Z treni, V lcea.

Serb ri de 10 Mai 

Diua de 10 Mai  a. c., s'a sărbătorit în comuna Păltiniș (Dorohoiu) cu o deosebită distincție de autoritatea comunală locală, asistată de elevii școlii și un numeros public. S'a l cut un Tedeum la biserica Catedrală, în onórea ȳilei și elevii a  intonat imnuri de mulțumire.

După ispr vitul Tedeumului, tot publicul și elevii școlii a  fost așezați în fața bisericii, iar d-l primar Gh. N. Iacobescu, a rostit un cuv nt, ar t nd însemnătatea ȳilei.

Apoi d-l Gh. V. Nestor,  nv ț tor-diriginte, a vorbit despre «iubirea patriei și a n mului rom nesc,» amintind întru c t vă de starea de jale și de pl ns a fraților rom ni din provinciile rom nesci, aflate sub st p nirea străinilor.

Apoi am plecat cu toȳii, cu muzica în frunte într'o frumoșă excursiune, p n  în pădurea statului Paltinișul și de pe delul «Holm»  n lțimea cea mai mare din împrejurimi, am privit cu mult nesaș la scumpa și iubita «Basarabie.»

La fine s'a jucat de public și elevii școlii «hora unirii.»

Un Asistent.

*

Diua de 10 Mai  în comuna Vișina, plasa Glavacioc-N jlov, județul Vlașca, a fost o adev rat  ȳi de s rb tore, at t pentru școlarii c t și pentru o mulțime de locuitorii fruntași, carii a  luat parte la ac st  mare s rb tore.

La ora 10¹/₂ p. m. t t  lumea s'a îndreptat către biserică, unde erau adunați d-l primar al comunei Dumitru R. Popa, d-l Stan Roșiu, ajutor, D. Iliescu, notar și împreună cu întregul consiliu comunal. Elevii școlii erau înșirați în două r nduri, ocup nd centrul bisericii; iar corul școlar, condus de d-l G. Vasilescu, execut  în fața bisericii Imnul Regal.

La ora [obiceiuită, părintele *Ión Popescu*, paroh, asistat de preotul *V. Dumitrescu*, a oficiat Tedeumul pentru această ocaziune.

După terminarea serviciului divin, d-l *G. Vasilescu*, învățător-diriginte, luând cuvîntul, a vorbit de importanța zilei de 10 Mai.

La ora 12 milițienii rezerviști, în cap cu d-l *S. Simescu*, fost elev al școlii normale a societății, actualmente șef de garnizună, precum și elevii, a făcut un marș prin mai multe uliți principale ale comunei.

ADRESE CĂTRE REDACȚIE

De și sint abonat numai de două luni anul II la această revistă «Albina», dar ascept cu o nespusă bucurie primirea fie-cărui număr ce apare săptămânal. Aduc dar omagiile mele și a întregii familii, respectabililor domnilor membri care își pune toate silințele pentru luminarea și îmbunătățirea stărei poporului nostru Român.

Doresc a fi nedespărțit pentru totă viața de această folositoare și foarte prețioasă revistă.

Constantin V. Dimitrescu.

Funeș. com. Vultur, jud. Putna.

Ca abonat al mult prețuitei d-vostre reviste «Albina» de la aparițiunea ei și pînă în present, m'am convins pe depin, că această revistă, atât prin varietatea materiei enciclopedice ce tratzeă, cât și prin stilul său cel curat, ușor de înțeles și curgător, constituie o adevărată hrană sufletescă pentru poporul de la sate.

Urez deci din inimă domnilor membri, reușită desăvârșită în sublimul scop ce v'ați propus.

Gh. Podașcă.

Preot-Sachelar, com. Mastacanî, Covurlui.

Serbare școlară

La 20 Aprilie a. c., s'a dat o a doua serbare școlară în localul școlii din com. Vișina, plasa Glavacioc-Néjlov, județul Vlașca, sub patronagiul d-nei și d-lui *N. Bălescu* și sub conducerea unui comitet compus din d-nii: *C. Păunescu*, *G. Vasilescu*, *M. Marinescu* și *D. Iliescu*.

Serbarea s'a dat în folosul cantinei școlare, ce se va înființa cu începerea anului școlar viitor.

La această serbare, a asistat printre alte persoane d-na și d-nul *Maior Vlădescu*, d-nul *Tănăsescu* din capitală, precum și o mulțime de persoane remarcabile din urbea Găesci.

Corul școlii, sub conducerea d lui *C. Vasilescu*, învățător diriginte, a cântat diferite imnuri.

După terminarea serbării, d-nul *G. Vasilescu*, a mulțumit publicului pentru concursul bine-voitor ce-a dat școlii. În special a arătat vii mulțumiri d lui *N. Bălescu* și *Dumitru N. Bălescu*,

pentru multa d-lor bună-voință cu care a contribuit la aranjarea acestei serbări.

Resultatul încasărilor de și nu se cunoște esact pînă acuma, totuși se speră a se atinge suma de aproape 500 lei.

10 Maiu în Dobrogea

În anul acesta ziua de 10 Maiu s'a sărbătorit la noi în Tulcea, cum nu a fost pînă acum de la încorporarea acestei părți la scumpa noastră Românie!

Acest entuziasm, regularitate, frumusețe și veselie nu se datorază de cît înțelepciunii și părintescei administrații a d-lui I. Nenițescu, prefectul județului.

Toți cetățenii au arborat drapele; iar s'era iluminăția a fost făcută de cetățeni. Un foc de artificii, s'a dat pe malul Dunării.

La adunarea școlilor și a întregii populații, s'a ținut mai multe discursuri, între cari s'a remarcat al d-rei Munteanu.

Dintulcea.

S C I R I

Locuitorii comunei Coveiș, au făcut cotisații ei între ei după îndemnul preotului P. Petrescu și au cumpărat un rind de odăjdii complet în valoare de 120 lei.

*

Ne simțim fărîciți a face cunoscut cititorilor noștri, înființarea unei noue societăți culturale economice în comuna *Topesci, Gorj*. În urma stăruințelor făcute și în urma a două conferințe ținute în sala clasei I a școlii din comuna Topesci de către d-nii invetători, *I. Popescu, Topesci, Gh. Popescu, Pleștișani și I. Nefirescu*, s'a putut pune în ziua de 9 Maiu bazele acestei societăți, adunându-se suma de lei (1000) uă mie. În urma mai multor desbateri i s'a dat numele: Societatea «Sirius».

A P E L

Sub-semnatul, rog pe toți domni autorii, editori, cum și pe toate persoanele caritabile, cari iubesc și doresc ridicarea prin cultură a țaranului român, să bine-voescă a veni cu cărți folositoare în ajutorul înființării «Bibliotecii Porochiale» din comuna Gulianca, județul Râmnicu-Sărat.

Paroch, P. Ionescu.

Observăm cu părere de rău că un număr de abonați, cu toate avisele noastre, nici pînă astăzi nu ne-a achitat abonamentul. N'am trimis revista de cît color ce au semnat o listă sau au cerut-o prin scrisori; e trist să constatăm că nu țin socotela de sacrificiile ce facem. Rugăm cu insistență a ni se trimită abonamentele, fiind dejă trecute 8 luni din anul al II-lea.

Deslegarea întrebărilor din No. 23

I. *Intrebare literară de S. Văleanu*: Despre ce carte s'a pronunțat censura că e demnă de foc și autoru de spînzurătoare?

Răspuns:

Despre opera lui George Șincai intitulată: «*Cronica Românilor și a altor nĂmurĂ învecinate*»,

II. *Intrebare istorică*: Care ministru francez avea obiceiul să scrie pe proiectele de legi ce i se presentaŭ vorbele «*vidi, legi, probavi*»?

Răspuns: Cardinalul de Richelieu.

III. *Intrebare glumĂtă*: Ce deosebire este între un foc și un pungaș?

Răspuns:

Focul arde; pungașul stinge.

IV. *Problemă*:

Răspuns: Aŭ fost 39 de găini și 68 de oi.

V. *GhicilĂre de M. Săvulescu*:

Răspuns: Melcul.

VI. *Șaradă de N. Partenie*:

Răspuns: Par-fum.

VII. *Enigmă de Por ImpĂrat*:

Răspuns: Capra.

VIII. *Aritmogrif de G. Petrescu*:

Răspuns:

V i n d e c a r e
I n d e p e n d e n ț a
L a c u l
H u g o
E n o c e
L a o c a i
M e m n o n

N.B. In No. viitor vom publica numele deslegătorilor cari aŭ eșit la sorți pentru a căpătă premii.

POȘTA REDACȚIEI

M. R. W. — «*Povestea unui flăcău*» nu e reŭ scrisă, dar nu ne convine.

F. D., Drăgușeni. — In povestirile despre beție nu e bine să punem ca tip pe preot. Alt-fel, nu e rea lucrarea «*Unde duce rachiul*»; dar nu o putem publică.

V. P. — Nu putem publică «*Pădurarul și împăratul*», pentru că nu putem rĂde de doctori sub nici un chip. Interesul propagandei nĂstre este tocmai să întĂrim Ăcrederea țĂranului Ăn sciințĂ.

D. St. — «*Orfanul*» nu se va publică.

S. Franga, Saricheni. — E prea lungă lista cu sumele depuse. Voiți s'o publicĂm numai cu numele fĂrĂ sume? RĂspundeți.